

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Mikołaj Dorożala Podsekretarz Stanu, Główny Konserwator Przyrody Piotr Otawski Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Michał Orczyk Z-ca Dyrektora Departamentu Ocen Oddziaływania na Środowisko w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, e-mail: michal.orczyk@gdos.gov.pl , tel. (022) 120 29 50 Paweł Dębowski Naczelnik Wydziału w Departamencie Ocen Oddziaływania na Środowisko w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, e-mail: pawel.debowski@gdos.gov.pl , tel. (022) 120 29 34	Data sporządzenia 23.12.2025 r. Źródło: Inne Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD224
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Obecnie obowiązującym aktem normatywnym, dotyczącym procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 r. poz. 1112, 1881 i 1940), zwana dalej „ustawą ooś”. W związku z obowiązywaniem ustawy ooś zidentyfikowano pewne tendencje interpretacyjne oraz problemy, które pojawiały się w praktyce stosowania prawa, w szczególności przez organizacje ekologiczne, inwestorów, projektantów, jak i branżę przyrodniczo-budowlaną. W praktyce stosowania obecnych przepisów zwracano uwagę w szczególności na usprawnienia procedury uzyskiwania decyzji administracyjnych, kwestię dookreślenia pojęć, którymi posługuje się ustawa ooś, a także zapewnienia zgodności polskiego porządku prawnego z prawem unijnym. Mając na uwadze powyższe, w wyniku analiz, należy wprowadzić następujące zmiany przepisów i nowe regulacje:

I. W zakresie stron postępowania, uczestników na prawach strony i społeczeństwa:

1. W aktualnym stanie prawnym występuje problem właściwego określenia przez organ prowadzący postępowanie administracyjne kręgu stron postępowania. Przepisy ustawy ooś nieprecyzyjnie wskazują, jakie podmioty mają przymiot strony postępowania ze względu na posiadanie przez nich prawa rzeczowego do nieruchomości. Na podstawie ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071) do praw rzeczowych zalicza się własność, użytkowanie wieczyste, a także ograniczone prawa rzeczowe jak np. służebność, czy hipoteka. Zauważa się też potrzebę modyfikacji przepisów ustawy ooś w zakresie pojęć użytych do zdefiniowania obszaru, na którym prawo rzeczowe do nieruchomości jest podstawą do uznania za stronę postępowania. Obecne przepisy ustawy ooś definiując w art. 74 ust. 3a obszar oddziaływania na potrzeby ustalenia kręgu stron mogą błędnie sugerować, że oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko, które podlega analizie w toku postępowania jest ograniczone tylko do tego obszaru.

2. Obecnie w ustawie ooś tryb zawiadamiania stron postępowania, o którym mowa w art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, ma zastosowanie jeżeli liczba stron postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub

innego postępowania dotyczącego tej decyzji przekracza 10. Aktualnie nie ma jednak uzasadnienia dla kontynuowania tak restrykcyjnych regulacji ustawy ooś i odejścia od zasad odpowiadających ogólnej zasadzie wynikającej z k.p.a., zgodnie z którą, aby zawiadamiać strony poprzez obwieszczenie, liczba stron postępowania powinna przekroczyć 20.

Ponadto, obecnie ustawa ooś wskazuje, że gdy liczba stron przekroczy 10, nie wymaga się dołączania do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dokumentu pozwalającego na ustalenie stron postępowania. Powyższe może jednak prowadzić do nieprawidłowości w zakresie ustalania liczby stron, a w konsekwencji do błędnego zastosowania trybu zawiadamiania stron postępowania, o którym mowa w art. 49 k.p.a. Przepisy te wymagają zmiany wykluczającej możliwość nieprecyzyjnego ustalenia liczby stron postępowania, od której uzależnione jest zastosowanie trybu zawiadomień poprzez obwieszczenie.

3. W obecnym stanie prawnym, przepisy ustawy ooś nakładają obowiązek informowania organu prowadzącego postępowanie o zbyciu lub przeniesieniu prawa własności lub użytkowania wieczystego w stosunku do nieruchomości znajdujących w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia. Powyższy obowiązek jest w istocie przepisem „martwym”, gdyż strony postępowania nie mają interesu w tym, aby takowych zgłoszeń dokonywać, a konsekwencje braku takiego zgłoszenia nie powinny obejmować nabywcę.

4. Ustawa ooś w art. 33 określa 30-dniowy termin na składanie uwag i wniosków przez zainteresowane społeczeństwo. Ustawa ta nie przewiduje w ramach procedury udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji możliwości dostosowywania terminu na składanie uwag i wniosków przez społeczeństwo do okoliczności danej sprawy, m.in. w sytuacji występowania okresów świątecznych i innych dni ustawowo wolnych od pracy, czy rodzaju postępowania w sprawie wydania pozwolenia zintegrowanego, o którym mowa w art. 218 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą p.o.ś”. Wynika to z faktu, iż obowiązek taki nie wynika wprost ani z Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzonej w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. poz. 706), zwanej dalej „Konwencją z Aarhus”, ani z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. UE L 26 z 28.01.2012 r., str. 1, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą e.i.a.”. Konwencja z Aarhus w ogóle nie określa, ile powinien wynosić termin na składanie uwag i wniosków przez społeczeństwo. Dyrektywa e.i.a. zaś mówi jedynie o „rozsądnych ramach czasowych”, które należy przewidzieć dla poinformowania społeczeństwa. Należy jednak zauważyć, że podobne określenie znajduje się w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. UE L 334 z 17.12.2010 r., str. 17, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą i.e.d.”. Dyrektywa i.e.d. wymaga zapewnienia „odpowiednich ram czasowych, dających wystarczającą ilość czasu na poinformowanie społeczeństwa oraz zainteresowanej społeczności, aby przygotowały się i skutecznie uczestniczyły w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska”. Implementacja tej normy prawnej odbywa się w Polsce poprzez odwołanie właśnie do zasad udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji wynikających z ustawy ooś. Do wspomnianego sposobu implementacji przez Rzeczpospolitą Polską powyższej normy prawnej negatywnie odniosła się Komisja Europejska, składając zarzuty formalne przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w związku z nieprawidłową transpozycją dyrektywy i.e.d. Zarzuty odnoszą się do rygorystycznych, zdaniem Komisji Europejskiej, ram czasowych, które nie mogą być uznane za „odpowiednie”, ani „dające wystarczającą ilość czasu na poinformowanie społeczeństwa oraz zainteresowanej społeczności, aby przygotowały się i skutecznie uczestniczyły w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska” zgodnie z wymogami dyrektywy i.e.d. Wobec powyższego Rzeczpospolita Polska zobowiązała się do dokonania stosownych zmian w tym zakresie. Biorąc pod uwagę powyższe zarzuty Komisji Europejskiej, a także, że obydwie dyrektywy (i.e.d. oraz e.i.a.) posługują się podobnymi sformułowaniami, zasadne jest umożliwienie właściwemu organowi w ramach stosowania przepisów ustawy ooś wydłużenia czasu, jaki przewiduje się społeczeństwu na składanie uwag i wniosków.

5. Dla prawidłowego i sprawnego działania organów oraz usprawnienia procesu wydawania decyzji należy w ustawie ooś wprowadzić zastrzeżenie dotyczące zoptymalizowania trybu i terminu wnoszenia uwag i wniosków w toku prowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Według aktualnego stanu prawnego, uwagi lub wnioski złożone po upływie wskazanego terminu pozostawia się bez rozpatrzenia, jednak dotychczasowa praktyka wskazuje na konieczność rozbudowania przepisu pod kątem racjonalizacji katalogu organów zaangażowanych w przyjmowanie uwag oraz wniosków, a przede wszystkim usunąć wątpliwość co do procedowania uwag wniesionych do niewłaściwego organu.

II. W zakresie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

1. Zachodzi potrzeba zwiększenia stopnia elektronizacji postępowań w sprawach z zakresu ocen oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym zachodzi potrzeba wprowadzenia zmian w zakresie przepisów dotyczących m.in. katalogu załączników obligatoryjnych do złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Propozycja zmian w ww. zakresie jest pożądana również ze względu na konieczność przyspieszenia postępowania, a także zaimplementowania do polskiego porządku prawnego aktów prawa europejskiego – dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniającej dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylającej dyrektywę Rady (UE) 2015/652 (Dz. Urz. UE L z 31.10.2023 r., z późn. zm), dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13, z późn. zm.) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012 r., str. 1, z późn. zm.).

2. W aktualnych przepisach brak jest podstawy prawnej do skutecznego żądania przez organ o przedłożenie przez inwestora danych, m.in. w zakresie lokalizacji planowanego przedsięwzięcia, czy też danych przyrodniczych w formatach wektorowych wykorzystywanych w systemach informacji przestrzennej.

3. Określenie formatu dokumentu zawierającego wyniki inwentaryzacji przyrodniczej w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie formatu dokumentu zawierającego wyniki inwentaryzacji przyrodniczej oraz formatu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (Dz. U. poz. 652) bez zdefiniowania i ujednolicenia standardów wektorowych danych przestrzennych ogranicza możliwości Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, zwanemu dalej „GDOŚ”, w zakresie gromadzenia, przetwarzania i wizualizacji danych przestrzennych dotyczących rozmieszczenia gatunków chronionych, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych. Konieczne jest więc ujednolicenie sposobu przedkładania danych przyrodniczych pozyskanych z inwentaryzacji.

4. Aktualny wymóg art. 66 ust. 1 pkt 19 ustawy ooś w zakresie podpisu stanowi nadmiarowe obciążenie dla inwestorów oraz specjalistów wykonujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, zwanego dalej „raportem ooś”, na zlecenie. Dotychczasowa praktyka wskazuje na brak konieczności stosowania obowiązku podpisywania raportu ooś przez cały zespół jego autorów, skoro jest formalny obowiązek wskazania kierującego tym zespołem.

5. W obliczu wzrostu świadomości w zakresie problemu zanieczyszczenia światłem i jego znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, zachodzi potrzeba uwypuklenia konieczności analizy emisji świetlnych w raporcie ooś oraz innych dokumentach dotyczących ocen oddziaływania na środowisko, na co też uwagę zwracał Rzecznik Praw Obywatelskich.

6. Przepisy dotyczące zakresu raportu ooś w części odnoszącej się do wariantów planowanego przedsięwzięcia nie odpowiadają wymogom dyrektywy e.i.a., która przewiduje co najmniej dwa warianty dla planowanego działania. Z kolei redakcja obowiązującego art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś dopuszcza możliwość przedłożenia jednego wariantu alternatywnego (w sytuacji, gdy racjonalny wariant najkorzystniejszy dla środowiska może być tożsamy z wariantem wybranym do realizacji).

7. W ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko przesądzona jest już kwestia realizowanego wariantu, dlatego na tym etapie, nie jest zasadne badanie wariantów alternatywnych. Dlatego należy usunąć przepisy przewidujące obowiązek w tym zakresie.

III. W zakresie organów właściwych do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i współuczestniczących w postępowaniu:

1. W obecnym porządku prawnym część postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach prowadzonych jest na poziomie jednostek samorządu gminnego (art. 75 ust. 1 pkt 4 ustawy ooś). Właściwe organy gmin z uwagi na niewielką liczbę tego typu spraw w skali roku nie są w stanie się w nich wyspecjalizować. Jedynie nieznaczna liczba gmin prowadzi postępowania w skali umożliwiającej wyspecjalizowanie się pracownikom merytorycznym w tego typu postępowaniach. Dla większości są to jednak sprawy incydentalne i jednocześnie bardzo złożone oraz różnorodne. Co istotne, inwestycje wymagające decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się w ramach bardzo złożonego postępowania administracyjnego. Postępowanie to jest kluczowe dla dalszych etapów procesu inwestycyjnego. Jego właściwe procedowanie i wysoki poziom analizy merytorycznej są kluczowe dla realizacji procesu inwestycyjnego, w tym ustalenia odpowiednich uwarunkowań w zakresie ochrony środowiska. Nieprawidłowości w wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach mogą mieć wpływ na cały proces inwestycyjny, niepotrzebnie go wydłużając.

Postępowania te wymagają specyficznej wiedzy i doświadczenia. Doświadczenie to zaś wynika najczęściej z możliwości rozpatrywania spraw dotyczących różnego rodzaju inwestycji (postępowania te są bardzo zróżnicowane i nie charakteryzuje ich powtarzalność). Gminy nie mają często możliwości zetknięcia się z wieloma postępowaniami w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez co nie mają odpowiedniego doświadczenia, by właściwie je rozpatrywać. Aktualnie rzeczywisty udział organów gmin w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach często jest marginalny, gdyż prowadzenie tych postępowań opiera się głównie o stanowisko wyspecjalizowanych organów opiniujących lub uzgadniających dokumentację. Należy więc wprowadzić zmiany, zgodnie z którymi wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zapewnią przeniesione zostanie na organy samorządowe o większym zakresie terytorialnym. Zasadne jest przeniesienie właściwości rzeczowej w omawianym zakresie na starostów, skupiając tym samym prowadzenie postępowań na poziomie powiatów. Tym samym kontrola nad sposobem realizacji ważnych dla regionu inwestycji będzie prowadzona przez jeden, wyspecjalizowany organ – starostę. Pracownicy starostw powiatowych, mając na uwadze większą liczbę spraw przypadających na urząd, będą mogli się wyspecjalizować w sprawach z zakresu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Realizacja tych zadań nie będzie stanowić nieznaczącej części ich kompetencji, jak to ma obecnie miejsce w odniesieniu do pracowników urzędów gmin. Specjalizacja w tym zakresie pozwoli na szybsze rozpatrywanie spraw w zakresie ocen oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Taką zmianę należy ocenić pozytywnie także z uwagi na usunięcie problematyki wydawania przez organ gminy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sprawie realizacji inwestycji, dla której inwestorem jest sama gmina. Co więcej warto podkreślić, że w starostwach powiatowych obecnie są już prowadzone podobne postępowania – dotyczące pozwoleń zintegrowanych. Pracownicy starostw powiatowych mają więc ugruntowane doświadczenie i wiedzę w bardzo skomplikowanych postępowaniach, w ramach których przeprowadzana jest kompleksowa analiza w zakresie wpływu i ochrony wszystkich komponentów ochrony środowiska.

Warto także zauważyć, że w gminach miejskich realizujących zadania powiatu (miasta na prawach powiatu) już teraz pracownicy załatwiają sprawy z wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jest to znaczący odsetek powiatów, który wynosi aktualnie ponad 20%.

Ponadto, za takim rozwiązaniem przemawia także dodatkowy argument, dotyczący ułatwień w ustalaniu stron postępowania. W toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach konieczna jest bowiem weryfikacja stron postępowania w oparciu o dokumenty wskazane w ustawie ooś. Proces zwracania się do właściwego organu o tę dokumentację celem przedłożenia jej organowi gminy wydłuża postępowanie. Jednocześnie ustawa z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 poz. 1151, z późn. zm.), wskazuje, że organem właściwym w tym zakresie, co do zasady, jest starosta. Przeniesienie właściwości rzeczowej niektórych spraw w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na starostę będzie zatem zasadne także z uwagi na wyżej wskazane ułatwienia proceduralne, a także możliwość ograniczenia w tym zakresie obowiązków leżących po stronie inwestorów. Zmiana w tym zakresie odbędzie się bez wpływu na budżet państwa, bowiem zapewnienie dodatkowych etatów powinno zostać zapewnione w ramach lokalnych budżetów. Jednocześnie należy zauważyć, że powyższe, na poziomie lokalnym, umożliwi utworzenie nowych miejsc pracy i specjalizację pracowników w zakresie postępowań dotyczących oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Ponadto, należy wskazać, że kolejny z organów wydających decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach – t.j. dyrektorzy regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych (w przypadku prowadzenia spraw dotyczących zmiany lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa na użytek rolny), prowadzą znikomą liczbę postępowań wynikających z przepisów ustawy ooś, co również prowadzi do braku możliwości większej specjalizacji tych organów.

2. Przepisy umożliwiające delegowanie spraw do innego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, zwanego dalej „RDOŚ”, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi uwarunkowaniami wynikającymi z obciążających zadań, wprowadzają wyjątek od zasady dotyczącej właściwości miejscowej. Dla takiego rozwiązania nie ma aktualnie uzasadnienia, a problemy z funkcjonowaniem urzędów w sprawach powinny być rozwiązywane w inny sposób.

3. W obowiązującym stanie prawnym pojawia się ryzyko naruszeń spowodowanych konfliktem interesów w sytuacji, kiedy inwestor będzie jednocześnie organem uzgadniającym w toku prowadzonego postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Sytuacja taka może mieć miejsce w przypadku, gdy podmiotem planującym realizację przedsięwzięcia będzie urząd morski, a przed wydaniem tej decyzji przepisy ustawy ooś wymagają uzyskania jego stanowiska.

4. W istniejącym stanie prawnym organy dokonujące opiniowania, które wyraziły opinię, że nie zachodzi potrzeba

przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko lub nie zajęły w tej sprawie stanowiska, są pozbawione możliwości wypowiedzenia się w sytuacji zmiany lub wprowadzenia nowych rozwiązań w planowanym przedsięwzięciu.

5. W ustawie ooś brak jest właściwego doprecyzowania kręgu organów, którym należy przedłożyć wyniki kompensacji przyrodniczej oraz wyniki monitoringu. W przepisach brak jest także wskazania, które organy są właściwe do określenia obowiązku unikania, zapobiegania lub ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Prowadzi to do problemu polegającego na możliwości pominięcia przez organ prowadzący postępowanie organu konkretnego podmiotu.

6. Zauważa się rozbieżności interpretacyjne przy stosowaniu przepisu art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz c ustawy ooś. Stwierdza się potrzebę preredagowania treści ww. przepisów w taki sposób, by ułatwić ustalenie organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia w przypadku jego zlokalizowania na terenach zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej lub na obszarach morskich niezależnie od tego, czy planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w całości lub w części na ww. terenach lub obszarach.

IV. W zakresie prowadzenia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i jej treści:

1. Aktualnie obowiązujące przepisy ustawy ooś wskazują, że przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga m.in. przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli o jej przeprowadzenie wystąpi podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia w sytuacji, o której mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś jeżeli przedsięwzięcie jest zlokalizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody). Taka norma prawna nie wynika z dyrektywy e.i.a. Stanowi ona pewnego rodzaju dodatkową regulację zaproponowaną w polskim porządku prawnym. Wspomniane przepisy nasuwają jednak wątpliwości, w tym co do ich spójności z przepisami ustawy ooś, odnoszącymi się do procedury transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

2. W obecnym stanie prawnym jedyną przesłanką do wskazania przez organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej innego wariantu niż proponowany przez inwestora jest sytuacja, gdy z oceny oddziaływania na środowisko wynika, że wariant proponowany nie jest możliwy do realizacji. Celem dyrektywy e.i.a. jest natomiast zapewnienie aby przedsięwzięcia znacząco oddziaływające na środowisko były realizowane z uwzględnieniem odpowiedniego zapewnienia zdrowia ludzi oraz zachowania różnorodności gatunków i zdolności reprodukcyjnej ekosystemów jako podstawy utrzymania życia.

3. Analiza aktualnych przepisów ustawy ooś wskazuje na niewystarczający zakres katalogu dotyczącego: warunków, wymagań i obowiązków określanych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

4. Przepisy w zakresie realizacji obowiązków informacyjnych, w szczególności wynikających z art. 33a ustawy ooś, oraz sankcji za niezrealizowanie tych obowiązków, wymagają zmian, w szczególności w zakresie terminów oraz sposobu ich realizacji. W obecnym brzmieniu wspomniane przepisy przewidują m.in. zbyt krótki termin na realizację niektórych obowiązków organów gmin. Ponadto, wspomniane przepisy wymagają modyfikacji strukturalnej.

5. Regulacje dotyczące procedury rozpatrywania wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymagają analizy w zakresie wymogów procesowych ustanowionych dla sądu. Ponadto, z uwagi na to, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stanowi pierwszy etap wydawania pozwolenia na inwestycję, dlatego wstrzymanie jej wykonania lub uchylenie rygoru natychmiastowej wykonalności, powinno skutkować wstrzymaniem prac inwestycyjnych, które podejmowane są w oparciu o ustalenia wstrzymanej decyzji środowiskowej lub ustalenia decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

6. Brak jest możliwości zakończenia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez organ w sytuacji, w której nałożono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz zobowiązano wnioskodawcę do przedłożenia raportu ooś, a inwestor takiego nie przedłożył. Nakładając ten obowiązek organ zawiesza postępowanie do czasu przedłożenia raportu ooś. Natomiast w sytuacji znacznego upływu czasu organ nie ma możliwości wezwania inwestora do dokonania tej czynności bądź umorzenia postępowania.

7. Zauważa się potrzebę zmiany przepisu art. 77 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś ze względu na tę okoliczność, że treść postanowienia o uzgodnieniu warunków realizacji przedsięwzięcia ma charakter bezwzględnie wiążący dla organu prowadzącego postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Obecne brzmienie omawianego przepisu ustawy ooś daje możliwość niezastosowania się do wskazań wysoce wyspecjalizowanego organu, jakim jest Prezes Polskiej Agencji Atomistyki ze względu na fakt, iż w obecnym stanie prawnym organ ten wydaje

postanowienie o charakterze opiniującym.

8. Zauważa się potrzebę zmiany treści przepisów ustawy ooś w zakresie dokumentów wymaganych do przedłożenia organom właściwym do wydania postanowienia w przedmiocie wyrażenia opinii co do konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub uzgodnienia warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia, albowiem obecne brzmienie przepisów w omawianym zakresie jest niejasne i w praktyce budzi wątpliwości, co organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ma przekazać organowi współdziałającemu. Tymczasem przekazanie organom współdziałającym załącznika do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w postaci map przedstawiających miejsce realizacji planowanego przedsięwzięcia wraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem oddziaływania przedsięwzięcia, usprawni tym organom prowadzenie czynności.

9. W obowiązującej ustawie brak jest obecnie podstawy do nałożenia w decyzji środowiskowej obowiązku przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla prac wstępnych, o których mowa w art. 75 b pkt 7 i 8 z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym, (Dz.U. z 2024 poz. 1747), dalej „u.c.p.k.”

9. Zauważa się potrzebę modyfikacji przepisu art. 84 ust. 1a ustawy ooś poprzez nałożenie na organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach obowiązku określenia rodzaju i miejsca realizacji przedsięwzięcia, dla którego wydawana jest ta decyzja. W obecnym stanie prawnym brak wprost wyartykułowanego w przepisach obowiązku określenia rodzaju i miejsca realizacji przedsięwzięcia, co może stanowić przyczynek do komplikacji na kolejnych etapach procesu inwestycyjnego.

V. W zakresie posługiwania się decyzją środowiskową i następstw z niej wynikających:

1. Wprowadzony w 2018 r. w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), zwanej dalej „u.o.”, wymóg przeprowadzenia przez komendanta Państwowej Straży Pożarnej kontroli instalacji przeznaczonych do przetwarzania odpadów przed wydaniem zezwolenia z zakresu gospodarki odpadami, w niektórych przypadkach wpływa na brak możliwości dochowania terminu na dołączenie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do wniosku o wydanie decyzji na przetwarzanie odpadów, w tym pozwolenia zintegrowanego, w sytuacji, gdy zastępuje ono decyzję z zakresu gospodarki odpadami.

2. Obowiązujący stan prawny nie zapewnia należytej skuteczności wypełniania obowiązków nakładanych w wydawanych decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach. Konieczne jest wprowadzenie instrumentu, który pozwoli egzekwować warunki określone przez organ w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz z wiązać je ze zrealizowanym przedsięwzięciem, a nie adresatem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

3. Przepisy ustawy ooś nie mają doprecyzowanego brzmienia umożliwiającego prowadzenie skutecznej egzekucji administracyjnej dla przedsięwzięć już zrealizowanych.

4. W obecnym stanie prawnym, przepisy dotyczące przeniesienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na inne podmioty nie są wystarczająco sprecyzowane, co prowadzi do licznych wątpliwości interpretacyjnych.

VI. W zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:

1. Przepisy nie określają terminu, w jakim organ ma uzgodnić odstępianie od strategicznej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla projektu planu lub programu.

2. Wyniki monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko nie są udostępniane organom opiniującym i uzgadniającym oraz społeczeństwu.

VII. W zakresie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko:

1. Konsultacje w ramach transgranicznego oddziaływania na środowisko powinny być prowadzone z państwem narażonym na jak najwcześniejszym etapie rozpoznawania wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Postępowanie to powinno również obejmować etap ustalenia zakresu raportu ooś. Z obecnego brzmienia art. 104 wynika, że etap ten jest pomijany. Ponadto, z uwagi na możliwość ustanawiania warunków środowiskowych na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko, należy uwzględnić ten etap w ramach transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. Termin na wydanie postanowienia w sprawie obowiązku przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko powinien biec od dnia ustalenia podstaw do nałożenia tego obowiązku.

3. Brak jest regulacji dotyczącej obowiązku przekazania GDOŚ postanowienia w sprawie nałożenia obowiązku przeprowadzenia postępowania transgranicznego.
4. Należy doprecyzować, że obowiązek powiadomienia przez GDOŚ państwa narażonego powstaje po zebraniu dokumentacji niezbędnej dla właściwego powiadomienia. Obowiązujący przepis przewiduje konieczność niezwłocznego powiadomienia strony narażonej.
5. Doprecyzowania wymaga procedura transgraniczna dotycząca udziału państwa narażonego na etapie ustalania zakresu raportu ooś.
6. Należy zapewnić niezwłocznie państwu narażonemu możliwie szybki dostęp do informacji o wydanych decyzjach zarówno środowiskowych, jak i następczych. Powyższa kwestia dotyczyć ma również tłumaczeń wszelkich dokumentów koniecznych do przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

VIII. Pozostałe zmiany:

1. Istnieją wątpliwości co do możliwości prawidłowego funkcjonowania w polskim porządku prawnym przepisów działu Va ustawy ooś, ze względu na zastrzeżenia Komisji Europejskiej w zakresie zgodności tego instrumentu prawnego z przepisami dyrektyw unijnych. Możliwość zwolnienia przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko z procedur związanych z jego oceną, stosownie do wymogów ustawy powinno pozostawać bez wpływu na obowiązki wynikające z Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. Urz. UE L. 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.) oraz Ramowej Dyrektywy Wodnej (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej – Dz. Urz. UE L. 327 z 22.12.2000, str. 1, z późn. zm.).
2. Zauważa się nienależyte wypełnianie obowiązków w zakresie wprowadzania danych do bazy danych o ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej „bazą ooś”, przez organy prowadzące postępowanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Stwierdza się potrzebę wprowadzenia systemu teleinformatycznego służącego odnotowywaniu informacji nt. m.in. wszczęcia postępowania, wprowadzania wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz załączników do omawianego wniosku, wymianie informacji pomiędzy organami prowadzącymi postępowania, organami opiniującymi oraz uzgadniającymi, a także umożliwiającego zapoznanie się z dokumentacją zgromadzoną w trakcie postępowania prowadzonego z udziałem społeczeństwa. Projektowany system teleinformatyczny zakłada w przyszłości zapewnienie zasilania obecnie istniejącej bazy ooś danymi pozyskiwanymi wskutek procedowania postępowań za jego pośrednictwem oraz zintegrowania go z innymi bazami. W związku z powyższym zrealizowana zostanie również potrzeba zwiększenia dostępności dokumentów, a także poszerzenia katalogu dokumentów, podlegających udostępnieniu.
3. Art. 86d ustawy ooś, dotyczący umorzenia oraz zawieszenia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest sprzeczny z art. 105 § 1 i 2 k.p.a., co może prowadzić do błędów przy jego stosowaniu.
4. Konieczne jest doprecyzowanie przepisów ustawy ooś i wprowadzenie w niej zmian porządkujących (dotyczących niejednolitego brzmienia pojęć i definicji). Należy także uporządkować strukturalnie ustawę ooś w zakresie przywołanych w niej specustaw. W ustawie ooś konieczne jest także uzupełnienie katalogu specustaw o inwestycje w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie, usunięcie niespójności, powtórzeń, a także wprowadzenie zmian wynikowych w związku z powyższymi zmianami.
5. Przepisy ustawy ooś nie przewidują systemu kar za nieprzestrzeganie obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ustawa ooś nie przewiduje również sytuacji, w której możliwe będzie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć realizowanych albo zrealizowanych.
6. W zakresie terminu udostępniania informacji publicznej, o którym mowa w art. 14 ust. 3 ustawy ooś, należy wskazać, iż w przypadku obszernych dokumentów termin ten jest niewystarczający i trudny do dotrzymania. Powyższy termin obowiązuje bez względu na to kiedy i o jakiej porze zostanie złożony wniosek, zatem jego upływanie w piątek lub przed dniami ustawowo wolnymi od pracy w godzinach popołudniowych, w praktyce często oznacza tylko jeden dzień na jego

realizację.

7. W zakresie błędnego odesłania w art. 21 ust. 2 pkt 23 lit. n ustawy ooś należy wskazać, iż przywołany przepis stanowi, iż w publicznie dostępnych wykazach danych o dokumentach zamieszcza się dane z zakresu ustawy p.o.ś. o raportach o bezpieczeństwie oraz o decyzjach, o których mowa w art. 259 ust. 1 tej ustawy. Tymczasem obecne brzmienie art. 259 ustawy p.o.ś. nie zawiera ustępów i nie dotyczy raportów o bezpieczeństwie oraz decyzji. Wcześniej w art. 259 ustawy p.o.ś. był wyodrębniony ust. 1, który stanowił, iż Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, na podstawie informacji podanych przez prowadzących zakłady w zgłoszeniu, programie zapobiegania awariom lub raporcie o bezpieczeństwie, ustala, w drodze decyzji, grupy zakładów o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku, których zlokalizowanie w niedużej odległości od siebie może zwiększyć prawdopodobieństwo wystąpienia awarii przemysłowej lub pogłębić jej skutki, w szczególności ze względu na skoncentrowanie posiadanych rodzajów, kategorii i ilości składowanych substancji niebezpiecznych. Wskutek nowelizacji ustawy p.o.ś. z dnia 23 lipca 2015 r., art. 259 uzyskał nową redakcję. Dotychczasowa regulacja przewidująca określenie obowiązków zakładów sąsiednich w drodze decyzji administracyjnej komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej została przeniesiona (i zmodyfikowana) do art. 264d ustawy p.o.ś.. Konsekwencją powyższej zmiany powinna być modyfikacja odesłania zawartego w art. 21 ust. 2 pkt 23 lit. n ustawy ooś.

8. W art. 124 ust. 3 ustawy ooś upoważniono ministra właściwego do spraw ochrony środowiska do określenia w drodze rozporządzenia i na wniosek GDOŚ statutu określającego ustrojowe zasady funkcjonowania regionalnej dyrekcji ochrony środowiska uwzględniającego, zgodnie z ust. 4, tego przepisu zakres przedmiotowy działalności tego podmiotu. Obecna forma zmiany statutu RDOŚ, uniemożliwia efektywne dostosowywanie struktury jednostki do rzeczywistych potrzeb, warunków oraz obowiązującego prawodawstwa. Każda zmiana organizacyjna wymaga przeprowadzenia czasochłonnej procedury legislacyjnej. Przeprowadzona analiza wykazała, że statuty podobnych jednostek budżetowych nadawane są w drodze zarządzenia.

9. W odniesieniu do ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1936 i 2171) wskazać należy, iż analiza budżetu GDOŚ, wykazała ryzyko przekroczenia maksymalnego limitu wydatków wskazanego w art. 13 powyższej ustawy. Od 2018 r. kwota bazowa ulega sukcesywnemu podwyższeniu, co ma wpływ na kształtowanie się wynagrodzeń w jednostce. Tego rodzaju zmiany nie były możliwe do przewidzenia przez urzędy zatrudniające pracowników objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń i nie były też możliwe do przewidzenia w momencie uchwalania ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw. Obowiązujący maksymalny limit wydatków nie pozwala na zabezpieczenie finansowania wynagrodzeń pracowników GDOŚ. Przewidziany w powyższej ustawie obowiązujący mechanizm korygujący jest niemożliwy do wdrożenia. Maksymalny limit wydatków GDOŚ, uwzględnia wyłącznie koszty wynagrodzeń do zapewnienia obsługi zadań jednostki. Kwoty te nie obejmują wydatków na inne działania. Podjęcie działań mających na celu dotrzymanie obowiązującego reżimu finansowego wiązałoby się z koniecznością zwolnienia pracownika, zmniejszenia wymiaru pracy lub obniżenia wynagrodzenia pracy, co jest nieuzasadnione prawnie i niezgodne z przepisami prawa pracy. Ponadto, organ właściwy do wdrożenia mechanizmów korygujących – minister właściwy do spraw środowiska nie miałby możliwości wdrożenia mechanizmu w praktyce, gdyż nie ma on możliwości rzeczywistego i bezpośredniego wpływu na stosunki wynikające z prawa pracy w GDOŚ.

10. Identyfikuje się potrzebę zmiany treści przepisów ustawy ooś w zakresie ujednolicenia pojęć dotyczących stwierdzania obowiązku lub jego braku oraz stwierdzania konieczności lub jej braku w odniesieniu do obowiązku przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W obecnym stanie prawnym pojęcia te są stosowane w sposób niekonsekwentny i niezorganizowany.

IX. Inne ustawy:

1. Obecne brzmienie przepisów niektórych specustaw wskazuje, że stwierdzenie nieważności lub uchylenie decyzji inwestycyjnych jest możliwe, gdy decyzje te są niezgodne z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. Literalne brzmienie tych przepisów nie wskazuje, że tożsamą możliwość przewiduje się w razie niewydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (przepisy przewidują jedynie sytuację niezgodności decyzji inwestycyjnej z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach). Podobnie niektóre specustawy wskazują, że art. 135 k.p.a., dotyczący wstrzymania wykonania decyzji, nie ma zastosowania, z wyjątkiem odwołania od niektórych decyzji, gdy odwołanie to zawiera wskazanie niezgodności tej decyzji z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub nieuwzględnienia

postanowień decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Literalne brzmienie tych przepisów nie wskazuje, że tożsą możliwość przewiduje się w razie podniesienia w odwołaniu zarzutu niewydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przepisy te wymagają zmiany i umożliwienia stwierdzenia nieważności lub uchylenia decyzji inwestycyjnych, a także wstrzymania wykonania decyzji, jeżeli w ogóle nie została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.

2. W zakresie udziału RDOŚ w postępowaniach administracyjnych zidentyfikowano potrzebę ujednolicenia przepisów w zakresie właściwości rzeczowej. W obecnym porządku prawnych nie ma jednolitych regulacji w zakresie właściwości organów dla przedsięwzięć i zdarzeń lokalizowanych na terenach zamkniętych. Przepisy ustawy p.o.ś. zawężają właściwość RDOŚ do terenów zamkniętych ustalanych przez Ministra Obrony Narodowej, natomiast przepisy u.o. oraz ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2336), zwanej dalej „u.o.w.”, wskazują, że RDOŚ jest właściwy dla każdego terenu zamkniętego.

3. Aktualnie obowiązująca reguła wydatkowa dla ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o krajowym systemie ek zarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. z 2022 r. poz. 1013), zwanej dalej „ustawą o kseia”, umożliwiająca realizację zadań wynikających z przepisów tej ustawy, określona na lata 2021-2030 jest niewystarczająca, co oznacza, iż konieczne jest zapewnienie adekwatnych środków na wykonywanie tych zadań w kolejnych latach budżetowych. Obecne limity nie pozwalają na skuteczną realizację zadań przewidzianych w ustawie o kseia. Od 2018 r., tj. od terminu, w którym dokonywano szacowania maksymalnych limitów wydatków dla ustawy o kseia, nastąpił znaczący wzrost realnych kosztów utrzymania etatu, co jest związane ze wzrostem kosztów pracodawcy, inflacją i trwającym nieprzerwanie od 2018 r. wzrostem wysokości płac w ujęciu rocznym. Mając również na uwadze wysoką rotację pracowników administracji publicznej wynikającą ze zbyt niskiego wynagrodzenia w stosunku do innych branż na rynku pracy, konieczne jest utrzymywanie wynagrodzenia na poziomie racjonalnie proporcjonalnym z wysokością przeciętnego wynagrodzenia. Funkcjonujący, w ramach obowiązującego limitu wydatków budżetowych w ramach ustawy o kseia, jeden etat, biorąc pod uwagę wyłącznie obecne obowiązki GDOŚ, nie jest wystarczający. Zakres odpowiedzialności związany z funkcjonowaniem systemu EMAS w Polsce nałożony na GDOŚ obejmuje bardzo obszerny zakres działań. Mając na względzie zapewnienie prawidłowej realizacji nałożonych zadań związanych z prowadzeniem rejestru EMAS, prowadzenie skutecznej komunikacji oraz dostrzegając potrzebę zwiększenia zainteresowania przystępowaniem do systemu nowych organizacji, konieczne jest zapewnienie odpowiednich zasobów kadrowych do obsługi wszystkich realizowanych i niezbędnych do podjęcia zadań. Konieczność podjęcia kolejnych działań wynika zarówno ze zmiany wytycznych Komisji Europejskiej, jak również jest niezbędna do podjęcia dla efektywnego rozwoju i funkcjonowania systemu EMAS w Polsce. Należy również wskazać, iż tematyka EMAS jest skomplikowana i wieloaspektowa, w związku z czym w przypadku nieobecności pracownika zatrudnionego w GDOŚ, do obsługi zadań związanych z EMAS, nie jest możliwe nawet czasowe jego zastąpienie przez osobę o innych kompetencjach. Zatem zapewnienie drugiego etatu umożliwi ciągłość realizacji zadań związanych z EMAS. Zastosowanie aktualnie obowiązujących w ustawie o kseia mechanizmów korygujących jest niemożliwe. Art. 17 ust. 2 ustawy o kseia, który przewiduje mechanizm korygowania poprzez redukcję kosztów działań promocyjnych jest bezzasadny, gdyż maksymalne limity wydatków określone w ust. 1a, nie obejmują wydatków na działania promocyjne. Minister właściwy do spraw klimatu jako organ właściwy do monitorowania limitu wydatków oraz wdrażania mechanizmów korygujących, nie ma możliwości podjęcia działań zmierzających do redukcji wydatków, gdyż to GDOŚ w ramach maksymalnego limitu wydatków zatrudnia pracownika do realizacji zadań wynikających z ustawy kseia.

4. Wobec poprzednich nowelizacji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem”, występuje niespójność pomiędzy treścią art. 33 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, 834, 1222, 1847 i 1881), zwanej dalej „prawo budowlane”, a przepisami ww. rozporządzenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozwiązanie potrzeb i problemów wyszczególnionych w części 1 OSR wymaga opracowania nowego brzmienia przepisów obowiązujących ustaw, w szczególności ustawy ooś w następujący sposób:

I. W zakresie stron postępowania, uczestników na prawach strony i społeczeństwa:

1. Zasadne jest doprecyzowanie kwestii kręgu stron postępowania poprzez enumeratywne wymienienie katalogu praw rzeczowych, dla którego przepis będzie miał zastosowanie, a także rozszerzenie zakresu tytułów prawnych uprawniających do przyznania podmiotom przymiotu strony postępowania. Ponadto, zasadne jest doprecyzowanie

i ujednolicenie pojęć, aby ich rozumienie nie prowadziło do błędów interpretacyjnych, w szczególności błędnego uznania, że badanie w ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko powinno dotyczyć oddziaływania występującego tylko na obszarze wskazanym zgodnie z art. 74 ust. 3a ustawy ooś.

2. Zasadna jest zmiana ustawy ooś przewidująca zwiększenie liczby stron postępowania, od których uzależnia się zastosowanie zawiadomienia w trybie art. 49 k.p.a. Zmiana taka umożliwi częstsze stosowanie bezpośrednich doręczeń stronom postępowania. Wpłynie to pozytywnie na proces komunikacji ze stronami postępowania co ma szczególne znaczenie w postępowaniach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ponadto, konieczne jest uregulowanie przepisów odnoszących się do dokumentacji wskazującej przekroczenie liczby stron, od której ustawa ooś uzależnia zastosowanie trybu art. 49 k.p.a. Powyższe pozytywnie wpłynie na prawidłowe ustalanie liczby stron w postępowaniach i właściwe stosowanie trybu, o którym mowa w art. 49 k.p.a. Jednocześnie w postępowaniach, w których organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest starosta, zasadne jest przeniesienie na ten organ obowiązku zebrania i weryfikacji dokumentacji wskazującej na przekroczenie liczby stron, od której ustawa ooś uzależnia zastosowanie trybu art. 49 k.p.a.

3. Wobec proponowanych w niniejszym dokumencie zmian dotyczących wprowadzenia zmienionego kręgu podmiotów uprawnionych do posiadania przymiotu stron postępowania, zasadne jest wykreślenie z istniejących przepisów dotyczących obowiązku informowania o zmianach własnościowych nieruchomości znajdujących się na obszarze oddziaływania przedsięwzięcia.

4. Ustawa ooś wymaga zmiany umożliwiającej organowi wydłużenie z 30 do maksymalnie 60 dni, terminu na składanie uwag i wniosków przez społeczeństwo, jeżeli charakter sprawy przemawia za wydłużeniem tego terminu. Powyższe da wystarczającą ilość czasu na poinformowanie społeczeństwa oraz umożliwi zainteresowanej społeczności przygotowanie się i skuteczne uczestniczenie w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska.

5. W związku z koniecznością zoptymalizowania trybu wnoszenia uwag i wniosków, w art. 35 ustawy ooś zostanie dodany ustęp, który zdejmie z organu właściwego do prowadzenia oceny oddziaływania na środowisko obowiązek rozpatrzenia uwag i wniosków wpływających do niego po wyznaczonym terminie oraz wyłączy możliwość zastosowania art. 58 k.p.a. W efekcie wyeliminuje to wątpliwości co do konieczności rozpatrzenia uwag i wniosków złożonych do niewłaściwego organu i skróci się czas prowadzenia przez organ czynności związanych z udziałem społeczeństwa, co wpłynie na dalsze etapy postępowania.

II. W zakresie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

1. Zmiany ustawy ooś poczynione w celu elektronizacji postępowań o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przede wszystkim skupią się na przesądzeniu, że wniosek o wydanie tej decyzji można będzie złożyć w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557, z późn. zm.) za pośrednictwem projektowanego systemu teleinformatycznego, służącego do obsługi postępowań administracyjnych w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Planowane zmiany prawne będą dotyczyć sposobu składania wniosku o wydanie decyzji oraz postaci i formatu załączników do tego wniosku w przypadku złożenia ww. wniosku w formie elektronicznej za pośrednictwem projektowanego systemu teleinformatycznego. Zostaną ujednolicone formaty dla składanej do organu wspomnianej dokumentacji. Spowoduje to skrócenie czasu przeznaczonego na tworzenie wymaganych załączników przez inwestora, a także analizę załączników przez organ. Nastąpi wyeliminowanie czasu potrzebnego do obiegu korespondencji w postaci papierowej pomiędzy wnioskodawcą a organem, organem prowadzącym postępowanie główne a współdziałającym, organem I i II instancji a sądem administracyjnym. Zmiany umożliwią szersze wykorzystanie narzędzi informatycznych do usprawnienia udostępniania dokumentacji stronom postępowania i społeczeństwu.

2. Wprowadzenie zmiany w przepisach regulujących kwestię upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw klimatu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska do wydania rozporządzenia określającego rodzaj, format oraz standard danych przestrzennych przedkładanych w formatach wektorowych do raportu ooś na środowisko pozwoli na określenie w treści rozporządzenia chociażby takich danych, jak lokalizacja planowanego przedsięwzięcia, czy też dane przyrodnicze pozyskane na potrzeby inwentaryzacji przyrodniczej. Zmiana usprawni analizowanie dokumentacji sprawy na etapie postępowania administracyjnego oraz spowoduje możliwość łatwego udostępniania tych danych dla stron postępowania, społeczeństwa, a także przetwarzania w prowadzonych przez GDOŚ bazach danych na potrzeby udostępniania informacji publicznej i prowadzenia analiz, np. oddziaływań skumulowanych.

3. Dostosowanie przepisów ustawy ooś w zakresie sposobu przedkładania danych przyrodniczych pozyskanych w ramach

prorowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej ujednolici i ułatwi wykorzystanie oraz przetwarzanie takich danych w bazach danych prowadzonych przez organy ochrony środowiska i systemach informacji przestrzennej. Ułatwi także udostępnianie takich danych innym podmiotom.

4. Problem podpisywania raportu ooś zostanie rozwiązany poprzez przywrócenie przepisu ustanawiającego obowiązek podpisu raportu ooś tylko przez kierującego zespołem, w przypadku, gdy wykonawcą raportu ooś jest zespół autorów. W efekcie zmniejszy się liczba wezwań organów do uzupełniania braków formalnych w razie braku podpisu jednego z autorów, co wpłynie także na efektywność prowadzenia spraw.

5. W art. 66 ustawy ooś dotyczącym treści raportu ooś zostanie wprost wprowadzony obowiązek badania i szacowania zanieczyszczeń światłem występujących w związku z realizacją danego przedsięwzięcia. Światło będzie traktowane przez organ prowadzący ocenę oddziaływania na środowisko jako równie istotny element opisu planowanego przedsięwzięcia a jego negatywne oddziaływanie będzie podlegało badaniu i minimalizacji.

6. Z art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś będzie wynikał obowiązek opisu wariantów przedsięwzięcia uwzględniający szczególne cechy przedsięwzięcia oraz jego oddziaływania na środowisko, ze wskazaniem wariantu wybranego do realizacji, racjonalnego wariantu alternatywnego oraz racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska. Nowelizacja zakłada, że w przypadku gdy wariant wskazany do realizacji będzie wariantem najkorzystniejszym dla środowiska wówczas inwestor będzie uprawniony do wskazania dla niego tylko jednej alternatywy. Takie rozwiązanie jest wystarczające do prawidłowego przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i rozstrzygnięcia organu, a wyeliminuje problemy związane ze wskazaniem przez wnioskodawcę wariantu najbardziej korzystnego dla środowiska w sytuacjach, kiedy jego identyfikacja nie jest jednoznaczna. Zmianie ulegnie również art. 81 ustawy ooś w sposób dający organom wydającym decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach swobodę w zakresie oceny wariantu, który powinien być realizowany, z uwzględnieniem interesu zarówno wnioskodawcy jak i wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

7. W art. 67 ustawy ooś wprowadza się zastrzeżenie, że raport ooś nie przewiduje obowiązku przedkładania opisów wariantów planowanego przedsięwzięcia.

III. W zakresie organów właściwych do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i współuczestniczących w postępowaniu:

1. Rekomenduje się powierzenie starostom prowadzenia postępowań w sprawie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które dotychczas były we właściwości organów gmin. Realizowanie postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na poziomie powiatu przyczyni się do poprawy ich jakości w zakresie merytorycznym, a także pozytywnie wpłynie na proces ustalania stron postępowania. Postępowania dotyczące wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymagają, by prowadziły je organy o szerszym zasięgu terytorialnym, mogące zapewnić wysoki poziom specjalizacji i stykające się z większą liczbą spraw na różnym poziomie skomplikowania. Ponadto, bezpośredni dostęp tych organów do danych ewidencyjnych ograniczy problemy w identyfikacji stron postępowania.

Dodatkowo, ze względu na znikomą ilość prowadzonych postępowań, zasadne jest przeniesienie na RDOŚ spraw decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach pozostających obecnie we właściwości organów - z regionalnego dyrektora Lasów Państwowych na RDOŚ, ze względu na znikomą ilość postępowań prowadzonych przez ten organ.

2. Zasadne jest uchylene przepisów wprowadzających wyjątek od właściwości miejscowej umożliwiający delegowanie spraw do innego RDOŚ. Zmiana taka pozytywnie wpłynie na postępowania, bowiem sprawa będzie procedowana przez organ właściwy miejscowo, a nie delegacyjnie, a zatem przez organ znający charakterystykę obszaru.

3. Opisany problem konfliktu interesów zostanie rozwiązany poprzez zaangażowanie do postępowania dodatkowych organów opiniujących oraz ich odpowiednie przypisanie. W przypadku, gdy dyrektor urzędu morskiego będzie wnioskodawcą wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, rolę organu uzgadniającego przejmie minister właściwy do spraw gospodarki morskiej. Podział ról pozwoli na wypełnienie celów oceny oddziaływania na środowisko z poszanowaniem zasady legalności.

4. Przepisy należy zmienić poprzez wykreślenie z nich postanowień wprowadzających ograniczenie dotyczące niemożności ponownego zajęcia stanowiska przez organy opiniujące w sytuacji niezajęcia stanowiska w sprawie lub opinii o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

5. Katalog podmiotów współdziałających, wskazanych w przepisach ustawy ooś, jest niespójny. Z uwagi na powyższe,

należy uzupełnić katalog wskazany w art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy ooś, o brakujące organy wskazane w innych przepisach, m.in. w art. 77 ustawy ooś.

6. Zakłada się modyfikację brzmienia przepisów art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz c ustawy ooś poprzez dodanie sformułowania „w całości lub w części” za wyrazami „przedsięwzięć realizowanych” odpowiednio dla obu omawianych przepisów. W wyniku wprowadzenia takiej zmiany zbędne jest dalsze istnienie przepisów art. 75 ust. 5 oraz 6 ustawy ooś, dlatego zakłada się ich usunięcie z tekstu ustawy.

IV. W zakresie prowadzenia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i jej treści:

1. W ustawie ooś rekomenduje się usunięcie z art. 59 ust. 1 pkt 2 normy prawnej przewidującej, że przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga realizacja planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli o jej przeprowadzenie wystąpi podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia lokalizowanego na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.), zwanej dalej „u.o.p.”. Taka zmiana pozwoli na zapewnienie spójności wspomnianego przepisu z procedurą transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także usunięcie wątpliwości co do zasadności wprowadzenia takiej dodatkowej, w odniesieniu do dyrektywy e.i.a., regulacji do polskiego porządku prawnego. Z powyższym przepisem wiążą się obecnie także regulacje u.o.p. Wobec omawianych zmian w ustawie ooś, wymagają one doprecyzowania. Aktualnie rozwiązania przyjęte w u.o.p. literalnie nie uwzględniają uprawnienia do odstąpienia od zakazów występujących na obszarach chronionego krajobrazu i w parkach krajobrazowych, w sytuacji, gdy bez potrzeby przeprowadzania pełnej oceny oddziaływania na środowisko RDOŚ jest w stanie rozstrzygnąć, czy spełnione są przesłanki, o których mowa w art. 17 ust. 3 i art. 24 ust. 3 u.o.p.

2. W art. 81 wprowadza się zmianę, która w szczególnych sytuacjach, będzie stanowić podstawę do wskazania przez organ prowadzący postępowanie w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań przedsięwzięcia, wariantu innego niż proponowany przez inwestora do realizacji, który powinien być zrealizowany ze względu na szczególne uwarunkowania środowiskowe.

3. Katalog warunków, wymagań oraz obowiązków określonych w treści decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest niekompletny. W związku z powyższym, należy go rozszerzyć i zredagować w sposób umożliwiający jego jednoznaczne i bezproblemowe zastosowanie.

4. Konieczne są zmiany w zakresie obowiązków informacyjnych, w szczególności wynikających z dotychczasowego brzmienia art. 33a ustawy ooś, a także odpowiednie dostosowanie przepisów sankcyjnych w tym zakresie, uporządkowanie strukturalne przepisów oraz wydłużenie terminu podania informacji do publicznej wiadomości do 3 dni roboczych, w którym organ gminy powinien zrealizować obowiązek informacyjny. Ponadto należy zrewidować termin ogłaszania informacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej. Powyższe zmiany są konieczne w szczególności dla proporcjonalnego sankcjonowania niewywiązania się z obowiązków przez organ gminy, a także ułatwienia mu zrealizowania obowiązków w odpowiednim terminie.

5. W przypadku wstrzymania wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jak również wstrzymania lub uchylenia rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji środowiskowej, które stanowiły podstawę wydania decyzji inwestycyjnej, inwestor dysponujący takim zezwoleniem nie będzie uprawniony do realizacji uprawnień z niego wynikających. Z kolei w przypadku wstrzymania wykonania decyzji środowiskowej lub uchylenia rygoru natychmiastowej wykonalności, czynności te pozostaną bez wpływu na procedowanie pozwoleń inwestycyjnych.

6. Przewiduje się wprowadzenie przepisu przewidującego fikcję prawną wycofania przez stronę postępowania wniosku inicjującego postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach po upływie trzech lat od dnia wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania na podstawie art. 69 ust. 4 ustawy ooś. W konsekwencji, w sytuacji upłynięcia ww. terminu i nieprzedłożenia raportu ooś, żądanie wszczęcia postępowania uważa się za wycofane.

7. Przewiduje się modyfikację przepisu art. 77 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś w poprzez zmianę charakteru postanowienia Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki z opiniującego na uzgadniające.

8. Proponuje się modyfikację brzmienia treści przepisu art. 64 ust. 2 oraz art. 77 ust. 2 ustawy ooś poprzez dodanie do katalogu wymaganych do przedłożenia dokumentów w celu uzyskania opinii organów, o których mowa w art. 64 ust. 1

pkt 1-4 oraz art. 77 ust. 1 pkt 1-5 ustawy ooś map przedstawiających miejsce realizacji planowanego przedsięwzięcia wraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem oddziaływania przedsięwzięcia.

9. Wprowadza się możliwość nałożenia w decyzji środowiskowej obowiązku przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla prac wstępnych, o których mowa w art. 75b pkt 7 i 8 ustawy o Centralnym Porcie Komunikacyjnym, zwanej dalej „u.c.p.k.”.

10. Zakłada się zmianę treści przepisu art. 84 ust. 1a ustawy ooś poprzez nałożenie na organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach obowiązku określenia rodzaju i miejsca realizacji przedsięwzięcia, dla którego wydawana jest ta decyzja.

V. W zakresie posługiwania się decyzją środowiskową i następstw z niej wynikających:

1. W związku z brakiem możliwości dołączenia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej dla przedsięwzięć z zakresu gospodarowania odpadami do wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów, w tym pozwolenia zintegrowanego, w obecnie określonych terminach, proponuje się wprowadzić odstępstwo od tych regulacji. W efekcie zapewniona zostanie ciągłość procesu pozyskania zezwoleń niezbędnych do podjęcia działalności, w tym uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

2. W związku z zaistniałym problemem nierespektowania obowiązków wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy rozszerzyć krąg podmiotów zobligowanych do przestrzegania postanowień wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a przede wszystkim zapewnić ciągłość tego procesu. W efekcie warunki z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będą respektowane także na etapie eksploatacji przedsięwzięcia bez względu na zmiany w zakresie prawa własności i użytkowania tego przedsięwzięcia, co przyczyni się do prawidłowego wypełniania wymagań ochrony środowiska przez cały cykl użytkowania czy eksploatacji.

3. Z uwagi, że tryb dotyczący egzekucji administracyjnej warunków wynikających z treści decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest wystarczająco doprecyzowany, wymaga on stosownego rozszerzenia o przedsięwzięcia, które zostały już zrealizowane.

4. Zasadne jest wprowadzenie przepisów precyzujących, który organ jest obowiązany za zgodą strony, na rzecz której decyzja została wydana, do przeniesienia tej decyzji na rzecz innego podmiotu oraz w jakim zakresie możliwe jest udzielenie cesji decyzji. Ponadto, przewiduje się wprowadzenie przepisów umożliwiających przeniesienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jedynie w całości na rzecz innego podmiotu, bądź podmiotów pod warunkiem ich odpowiedzialności solidarnej za wykonanie i respektowanie postanowień decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

VI. W zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:

1. Uzgodnienie odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko należy ograniczyć odpowiednim terminem dla właściwego organu.

2. Organ odpowiedzialny za opracowanie dokumentu podlegającego strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, będzie udostępniał wyniki prowadzonego przez siebie monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zarówno organom, które brały udział w opiniowaniu i uzgadnianiu w ramach strategicznej oceny jak i społeczeństwu.

VII. W zakresie transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko:

1. W art. 104 ustawy ooś rezygnuje się z dotychczasowej treści określającej etapy procedur środowiskowych, w ramach których powinno być przeprowadzone postępowanie transgraniczne, z uwagi na to, że nie zostały nimi objęte ustalenia w zakresie zakresu raportu ooś, na rzecz ustanowienia takiego obowiązku w sytuacji stwierdzenia przez organ prowadzący postępowanie ooś oddziaływań transgranicznych. Kolejna zmiana wprowadzana w tym przepisie pozwoli na prowadzenie procedury transgranicznej już na etapie wydawania pozwoleń inwestycyjnych lub pozwoleń dotyczących prac przygotowawczych lub wstępnych dla CPK, nawet w przypadku gdy postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko przeprowadzone było na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

2. W postanowieniu o przeprowadzeniu postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko organy będą mogły określić obowiązki inwestora w zakresie tłumaczenia niezbędnej dokumentacji w tej sprawie.

3. Zgodnie z art. 108 ust. 5 ustawy ooś, organ stwierdzający obowiązek przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko będzie przekazywał postanowienie w tej sprawie GDOŚ wraz z

dokumentacją.

4. Obowiązek powiadomienia państwa narażonego o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko planowanego przedsięwzięcia zaistnieje dopiero po zebraniu przez GDOŚ niezbędnej dokumentacji o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko planowanego przedsięwzięcia.

5. GDOŚ zawiadamiając państwo narażone o potencjalnym oddziaływaniu, przekaże pismo wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia oraz informacją o tym, że organ środowiskowy będzie określał dla inwestora zakres raportu ooś.

6. Zostanie wprowadzony obowiązek informowania państw uczestniczących w konsultacjach transgranicznych o wydanych decyzjach środowiskowych oraz decyzjach inwestycyjnych a także wprowadzony zostanie obowiązek przekazania tym państwom przetłumaczonych decyzji w zakresie, w jakim ma to znaczenie dla prowadzonych konsultacji. Ponadto, ww. obowiązek będzie rozszerzony na wszystkie dokumenty konieczne do przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

VIII. Pozostałe zmiany:

1. Zasadna jest zmiana przepisów działu Va ustawy ooś, które przy założeniu spełnienia wszystkich wymogów Komisji Europejskiej stanowiłyby możliwość procedowania wybranych przedsięwzięć z pominięciem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a z poszanowaniem dyrektyw unijnych i fundamentalnych zasad ochrony środowiska. Obowiązujące regulacje w tym zakresie należy zawęzić w taki sposób, aby uprawnienia Rady Ministrów tam przewidziane nie wpływały na obowiązki organów wynikające z Dyrektywy Siedliskowej i Ramowej Dyrektywy Wodnej.

2. Wprowadzenie zmian w zakresie wprowadzenia przepisów dotyczących projektowanego systemu teleinformatycznego, służącego do obsługi postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ma za zadanie umożliwić większą dostępność do dokumentów wytworzonych w sprawach dotyczących postępowań prowadzonych z udziałem społeczeństwa i umożliwi częściową automatyzację tego procesu. Informacje wygenerowane w ramach postępowań prowadzonych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego będą w przyszłości zasilać istniejącą bazę ooś.

3. Konieczna jest zmiana przepisów dotyczących kwestii zawieszenia oraz umorzenia postępowania, z uwagi na błędy interpretacyjne wynikające z przepisów k.p.a.

4. Wskazane w ustawie ooś pojęcia, zostaną stosownie uporządkowane oraz ujednolicone. Wprowadzone unifikacje zwiększą poprawność oraz czytelność ustawy ooś. Ustawa ooś wymaga także stosownego uporządkowania strukturalnego w zakresie norm prawnych wynikających z art. 7a ustawy ooś. Zmiana ta wpłynie na spójność i strukturalną poprawność ustawy ooś, w tym przepisów odnoszących się do specustaw. Ponadto, usunięcie niespójności oraz powtórzeń, a także inne pomniejsze zmiany poprawią przejrzystość oraz czytelność ustawy.

5. Należy wprowadzić do ustawy przepisy wprowadzające kary finansowane za podjęcie realizacji lub zrealizowanie przedsięwzięcia bez posiadania ważnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz za prowadzenie prac pomimo wydania postanowienia o wstrzymaniu wykonania decyzji, o której mowa w art. 86g ust. 8 ustawy ooś. Ponadto, wprowadzono procedurę dot. uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć realizowanych lub zrealizowanych, która uporządkuje kwestię możliwości uzyskiwania tego typu decyzji.

6. W zakresie terminu udostępnienia informacji publicznej, o którym mowa w art. 14 ust. 3 ustawy ooś, proponuje się zmianę poprzez wydłużenie terminu do „5 dni od dnia złożenia wniosku”. Proponowana zmiana zmniejszy ryzyko niedotrzymania terminu realizacji wniosku, zapewni bardziej realistyczny czas na udostępnienie informacji organom, co zwiększy efektywność administracyjną i zaufanie społeczeństwa do instytucji publicznych.

7. W zakresie usterki natury legislacyjnej dotyczącej przepisu art. 21 ust. 2 pkt 23 lit. n ustawy ooś, proponuje się korektę mającą na celu usunięcie nieprawidłowego odesłania do nieistniejącego art. 259 ust. 1 ustawy p.o.ś. i zastąpienie go prawidłowym odesłaniem.

8. Projekt przewiduje zmianę formy nadania statutów RDOŚ. Organizację RDOŚ określać będą statuty nadane przez GDOŚ, w drodze zarządzenia. Pozwoli to na usprawnienie i uelastycznienie działań 16-stu RDOŚ.

9. W zakresie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw proponowana zmiana obejmuje zwiększenie maksymalnego limitu wydatków w celu pokrycia niezbędnych kosztów wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi, zmianę mechanizmu korygującego stosowanego w przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy limitu wydatków oraz zmianę organu

właściwego do wdrożenia mechanizmu korygującego na GDOŚ.

10. Zakłada się zmianę treści przepisów ustawy ooś, mającą na celu ujednolicenie pojęć stwierdzania obowiązku lub jego braku oraz stwierdzania konieczności lub jej braku w odniesieniu do obowiązku przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w zależności od charakteru postanowienia, jakie wydaje organ współdziałający.

IX. Inne ustawy:

1. Zasadne jest doprecyzowanie przepisów niektórych specustaw, aby z ich literalnego brzmienia wynikało wprost, że stwierdzenie nieważności lub uchylenie decyzji inwestycyjnych jest możliwe, gdy decyzji tych nie poprzedziło wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zasadne może być też dostosowanie innych regulacji odnoszących się do niezgodności decyzji inwestycyjnych z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach.

2. W zakresie udziału RDOŚ w postępowaniach administracyjnych proponowana zmiana dotyczy zachowania korelacji między regulacjami wynikającymi z obecnej dyspozycji ustawy ooś i ustawy p.o.ś., a przepisami ustawy u.o. oraz u.o.w. poprzez dostosowanie regulacji tak, aby ograniczyć właściwość rzeczową tych organów jedynie do terenów zamkniętych ustalonych przez Ministra Obrony Narodowej. Wprowadzenie zmian w tym obszarze zapewni spójność systemu w zakresie ustalania organu ochrony środowiska właściwego do przedsięwzięć i zdarzeń zlokalizowanych na terenach zamkniętych.

3. W zakresie ustawy o kseia, proponowana zmiana obejmuje aktualizację reguły wydatkowej na lata 2025-2030, uwzględnienie drugiego etatu w wydatkach w ramach limitu wydatków na EMAS oraz zmianę mechanizmu korygującego i organu właściwego do monitorowania limitu wydatków. Rekomendowanym rozwiązaniem jest nowelizacja ustawy o kseia, polegająca na urealnieniu dotychczasowej reguły wydatkowej w zakresie zwiększenia kwoty maksymalnego limitu wydatków na lata 2025-2030 dokonana w oparciu o aktualne i prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, głównie kwotę przeciętnego wynagrodzenia brutto i aktualne koszty pracodawcy. W wyliczeniach maksymalnego limitu wydatków na dany okres, oprócz kwoty przeznaczonej na utworzenie drugiego etatu, niezbędne jest uwzględnienie inflacji i prognozowanego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia brutto. Ma to na celu przeciwdziałanie dużej rotacji kadr poprzez zapewnienie wynagrodzenia na proporcjonalnym i racjonalnym poziomie. Projektowane rozwiązanie, polegające na określeniu maksymalnego limitu wydatków na lata 2025-2030 pozwoli na zwiększenie obsady kadrowej zatrudnionej do obsługi zadań związanych z EMAS, a co za tym idzie pozwoli na realizację zadań związanych z EMAS wynikających z przepisów ustawy o kseia oraz wytycznych Komisji Europejskiej. Zwiększenie maksymalnego limitu wydatków budżetowych będących skutkiem finansowym ustawy o kseia pozwoli na opracowywanie przez GDOŚ koncepcji udzielania organizacjom przystępującym i utrzymującym rejestrację w EMAS realnych benefitów. Ponadto, w związku z przygotowanym przez Komisję Europejską w IV kw. 2023 r. nowym podręcznikiem dotyczącym wytycznych EMAS, zwiększenie limitu pozwoli na przeprowadzenie oceny i dostosowanie krajowych procedur rejestracyjnych. Zatem drugi etat, będący skutkiem zwiększonego maksymalnego limitu wydatków, pozwoli na wykonanie przedmiotowego zadania bez uszczerbku dla innych obowiązków wynikających z ustawy o kseia. Zmiana mechanizmu korygującego wskaże konkretne działania, jakie należy podjąć w przypadku przekroczenia bądź zagrożenia przekroczenia maksymalnego limitu na dany rok. Nowy mechanizm zakłada, iż w przypadku, gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, dysponent środków obniża wielkość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę między wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków. Z zastrzeżeniem, iż mechanizm nie może stwarzać zagrożenia utraty możliwości realizacji obowiązków rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Konieczna jest również zmiana organu właściwego do monitorowania wydatków i wdrażania mechanizmów na GDOŚ, gdyż maksymalny limit wydatków obejmuje wyłącznie koszty zatrudnienia pracowników GDOŚ. Ponadto, ten organ będzie właściwy do weryfikacji limitu wydatków oraz podjęcia ewentualnych działań w przypadku ryzyka jego przekroczenia.

4. Wobec dokonywanych wcześniej nowelizacji rozporządzenia, zachodzi potrzeba uchylecia art. 33 ust. 2 pkt 9 prawa budowlanego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy dyrektywy e.i.a. nie regulują kwestii właściwości organów w sprawach z zakresu ocen oddziaływania na środowisko oraz szczegółów dotyczących procedur inwestycyjnych – państwa członkowskie Unii Europejskiej mają swobodę w kształtowaniu rozwiązań prawnych w tym zakresie. Ze względu na różnorodność regulacji ustanawianych samodzielnie przez każde z państw i dostosowywanych do wewnętrznych unormowań typowych dla danego kraju, a także

ze względu na różnorodny zakres proponowanych w projekcie zmian odstąpiono od przeprowadzenia badań prawno-porównawczych dla tych rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy, które nie wdrażają prawa Unii Europejskiej.

W krajach UE, w sprawach związanych z postępowaniem w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, możliwość dostosowania terminu udziału społeczeństwa w tego typu postępowaniach do skomplikowania danej sprawy nie została rozwiązana jednolicie. Przykładowo, zgodnie z duńską ustawą transponującą dyrektywę e.i.a., termin na realizację tzw. konsultacji społecznych ustala się w odniesieniu do minimalnych wymogów ustawowych – przed wydaniem decyzji w zakresie zezwolenia na przedsięwzięcie konsultacje społeczne powinny trwać co najmniej 8 tygodni. Z kolei niemieckie ustawodawstwo w podobnych sprawach przewiduje miesięczny termin udziału społeczeństwa.

W zakresie zmiany, o której mowa w cz. 1. IV. 1., należy wskazać, że analizowana norma prawna stanowi regulację zaproponowaną jedynie w polskim porządku prawnym i nie wynika z implementacji dyrektywy e.i.a. Stanowi ona pewnego rodzaju dodatkową regulację.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister właściwy do spraw klimatu/minister właściwy do spraw środowiska	1	ustawa ooś, ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1370, 1222 i 1907), zwana dalej „ustawą o działach”	– zmniejszenie obciążeń legislacyjnych związanych ze zmianami w rozporządzeniach o nadaniu statutu RDOŚ, – zapewnienie środków finansowych na dalszą realizację zadań w zakresie funkcjonowania i rozwoju krajowego systemu ekzarządzania i audytu EMAS
Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej	1	ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, zwana dalej „ustawą p.w.”, ustawa o działach	zmiana obowiązków związanych z procedurą oddziaływania na środowisko
Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej	1	ustawa p.w., ustawa o działach	zmiana obowiązków związanych z procedurą oddziaływania na środowisko
Główny Inspektor Ochrony Środowiska	1	ustawa ooś, ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 425)	przewodzenie postępowań odwoławczych od decyzji wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska wymierzających kary za brak decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
Wojewódzcy Inspektorzy Ochrony Środowiska	16	ustawa ooś, ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska	nadanie uprawnień do nakładania kar administracyjnych za brak decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach albo prowadzenie prac pomimo wydania postanowienia o wstrzymaniu wykonania, o którym mowa w art. 86g ust. 8
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	1	Dane własne	– terminowe udostępnianie dokumentów, o których dane są zamieszczane w publicznie dostępnych wykazach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy ooś, – określenie limitu maksymalnych wydatków Generalnej Dyrekcji, – realizacja zadań związanych z EMAS wynikających z przepisów ustawy o kseia – zmiana obowiązków związanych z procedurą oddziaływania na środowisko

			– wydawanie zarządzeń dot. statutów RDOŚ
Regionalni Dyrektorzy Ochrony Środowiska	16	Dane własne	– terminowe udostępnianie dokumentów, o których dane są zamieszczane w publicznie dostępnych wykazach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy ooś, – usprawnienie i uelastycznienie działań 16 RDOŚ, – efektywne dostosowywanie struktury jednostki do rzeczywistych potrzeb, warunków oraz obowiązującego prawodawstwa – wydawanie decyzji w zakresie zmiany lasu stanowiącego własność Skarbu Państwa na użytek rolny
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (zwane dalej „PGW WP”)	1	ustawa p.w.; strona internetowa PGW WP https://www.wody.gov.pl/	zmiana obowiązków związanych z procedurą oddziaływania na środowisko
Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	11	ustawa p.w.; strona internetowa PGW WP https://www.wody.gov.pl/	zmiana obowiązków związanych z procedurą oddziaływania na środowisko
Zarządy Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	50	ustawa p.w.; strona internetowa PGW WP https://www.wody.gov.pl/	zmiana obowiązków związanych z procedurą oddziaływania na środowisko
Główny Inspektor Sanitarny; Wojewódzcy Inspektorzy Sanitarni; Powiatowi Inspektorzy Sanitarni	330	ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej Dz. U. z 2024 r. poz. 416)	zmiana obowiązków związanych z procedurą oddziaływania na środowisko
Dyrektorzy urzędów morskich	2	rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 7 października 1991 r. w sprawie utworzenia urzędów morskich, określenia ich siedzib oraz terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów morskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1339)	zmniejszenie liczby wniosków o wydanie opinii lub uzgodnień w postępowaniach, w których są inwestorem
Generalny Dyrektor Lasów Państwowych oraz regionalni dyrektorzy Lasów Państwowych	17	https://bip2.lasy.gov.pl/pl/bip/rdlp	zmiana obowiązków związanych z procedurą oddziaływania na środowisko
Marszałkowie województw	16	ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566, 1907 i 1940)	nadanie kompetencji do wydawania decyzji z zakresu gospodarowania odpadami, w tym odpadami wydobywczymi, dla przedsięwzięć i zdarzeń zlokalizowanych na terenach zamkniętych innych niż ustalone przez Ministra Obrony Narodowej
Starostowie	314	http://administracja.mswia.gov.pl/adm/baza-jst/843,Samorzad-	– nadanie kompetencji do wydawania decyzji o środowiskowych

		terytorialny-w-Polsce.html	uwarunkowaniach w sprawach, w których obecnie właściwy jest wójt, burmistrz, prezydent miasta, – nadanie kompetencji do wydawania decyzji z zakresu gospodarowania odpadami, w tym odpadami wydobywczymi, dla przedsięwzięć i zdarzeń zlokalizowanych na terenach zamkniętych innych niż ustalone przez Ministra Obrony Narodowej
Organy wykonawcze gmin (wójt, burmistrz, prezydent miasta)	2 479	https://eteryt.stat.gov.pl/eteryt/raporty/WebRaportZestawienie.aspx	usunięcie kompetencji do wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
Podmioty planujące zrealizowanie przedsięwzięcia, dla którego konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmioty, które taką decyzję uzyskały (w tym przedsiębiorcy)	ogólnie	-	– zwiększenie dbałości w zakresie przestrzegania warunków posiadanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, – wprowadzenie dodatkowego obowiązku finansowego ze względu na wejście w życie przepisów ustalających system kar pieniężnych za nieuzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz prowadzeniu prac pomimo wydania postanowienia o wstrzymaniu wykonania, o którym mowa w art. 86g ust. 8 ustawy ooś, – wpływ na szybkość uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ze względu na umożliwienie wydłużenia terminu konsultacji społecznych, – zoptymalizowanie kompetencji i zadań organów właściwych do wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, organów współdziałających, – możliwość składania wniosków w postaci elektronicznej; przyspieszenie obiegu dokumentacji w sprawach z zakresu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
Strony postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	ogólnie	-	- częstsze zastosowanie doręczeń bezpośrednich stronom postępowania w sprawach dotyczących wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, - koncentracja dokumentacji zgromadzonej w sprawie w jednym miejscu; ułatwienie dostępu do dokumentacji

			stronom
Społeczeństwo zainteresowane procedurą wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uprawnione do wzięcia udziału w postępowaniu z udziałem społeczeństwa	ogólnie	-	- możliwość udziału w postępowaniu z udziałem społeczeństwa w dłuższym, niż dotychczas, terminie, - koncentracja dokumentacji zgromadzonej w sprawie w jednym miejscu; ułatwienie dostępu do dokumentacji społeczeństwu
Organizacje zarejestrowane lub zainteresowane rejestracją w EMAS	ogólnie	-	optymalizacja procesu rejestracji, podejmowanie działań związanych ze zwiększeniem benefitów w związku z przystąpieniem do EMAS, czyli zwiększenie opłacalności posiadania EMAS

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt nie był przedmiotem pre-konsultacji.

Projekt zostanie przekazany do konsultacji (30 dni) do następujących podmiotów:

1. Centrum Prawa Ekologicznego;
2. Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi;
3. Fundacja Frank Bold;
4. Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa;
5. Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk;
6. Instytut Ochrony Środowiska;
7. Klub Przyrodników;
8. Krajowa Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska;
9. Krajowa Komisja do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko;
10. Liga Ochrony Przyrody;
11. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków;
12. Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.;
13. PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.;
14. Polska Grupa Energetyczna S.A.;
15. Polska Izba Gospodarki Odpadami;
16. Polski Związek Firm Deweloperskich;
17. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.;
18. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.;
19. Pracownia Ochrony Środowiska „Zielone Oko”;
20. PERN Spółka Akcyjna;
21. Stowarzyszenie Polskie Stacje Narciarskie i Turystyczne;
22. Stowarzyszenie Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot;
23. WWF Polska;
24. Polski Kongres Drogowy;
25. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa;
26. Polska Izba Inżynierów Budownictwa;
27. Instytut Badawczy Dróg i Mostów;
28. Samorządowa Komisja Drogownictwa Miejskiego;
29. Krajowa Rada Zarządców Dróg Powiatowych;
30. Konwent Dyrektorów Zarządów Dróg Wojewódzkich;
31. Związek Powiatów Polskich;
32. Związek Województw RP;
33. Unia Metropolii Polskich;
34. Związek Miast Polskich;
35. Związek Gmin Wiejskich;
36. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
37. Śląska Federacja Przedsiębiorców Polskich;
38. Rada Dialogu Społecznego;
39. Krajowa Rada Spółdzielcza;
40. Izby Gospodarczej Metali Nieżelaznych i Recyklingu;

41. Fundacja Efektywne Budownictwo;
42. Organizacja Pracodawców Rada Przedsiębiorców.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania (30 dni) następującym podmiotom:

1. Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe”;
2. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad;
3. Główny Geodeta Kraju;
4. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
5. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
6. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
7. Pełnomocnik Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej;
8. Samorządowe kolegia odwoławcze;
9. Wojewodowie;
10. Marszałkowie województw;
11. Naczelna Rada Adwokacka;
12. Krajowa Izba Radców Prawnych;
13. PGW WP;
14. Urzędy morskie;
15. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej;
16. Główny Inspektor Ochrony Środowiska;
17. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Z uwagi na zakres projektu, który dotyczy zadań związków zawodowych, projekt podlega opiniowaniu przez reprezentatywne związki zawodowe. Projekt zostanie przekazany (30 dni) do następujących reprezentatywnych związków zawodowych:

- 1) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
- 2) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 3) Forum Związków Zawodowych.

Z uwagi na zakres projektu, który nie dotyczy praw i interesów związków pracodawców, projekt nie podlega opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego zgodnie z ustawą z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949), jako że zmienia kompetencje organów samorządu terytorialnego.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.).

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248 oraz z 2024 r. poz. 1535) oraz § 4 i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806). Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną omówione w raporcie z konsultacji udostępnionym na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	w tys. zł
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Łącznie ()</i>
Dochody ogółem	356,63	582,46	598,22	613,72	630,19	708,14	725,83	743,97	762,57	781,65	801,19	7 304,57
budżet państwa	10,82	17,67	18,14	18,61	19,11	21,48	22,01	22,56	23,13	23,71	24,30	221,54
budżet jst	61,29	100,11	102,82	105,48	108,31	121,71	124,75	127,87	131,06	134,34	137,70	1 255,44
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	230,44	376,35	386,54	396,56	407,20	457,56	469,00	480,72	492,74	505,06	517,69	4 719,86
Narodowy Fundusz Zdrowia	54,08	88,33	90,72	93,07	95,57	107,39	110,07	112,82	115,64	118,54	121,50	1 107,73
Wydatki ogółem	19 170,94	33 455,52	29 246,28	10 385,76	10 725,22	11 072,72	11 858,88	11 971,56	12 804,42	12 883,46	13 864,40	171 439,16
budżet państwa	9 585,47	13 622,76	14 623,14	5 192,88	5 362,61	5 536,36	5 929,44	5 985,78	6 402,21	6 441,73	6 932,20	85 614,58
budżet państwa - ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw - zmiana reguły wydatkowej	612,61	1 136,75	1 165,25	1 193,31	1 223,05	1 253,62	1 284,96	1 317,09	1 350,02	1 383,77	1 418,36	13 338,79
budżet państwa EMAS - ustawa o krajowym systemie ek zarządzania i audytu	229,19	238,10	246,80	255,36	264,47	417,87	428,32	439,03	450,01	461,26	472,79	3 903,20
budżet państwa - ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - utrzymanie systemu teleinformatycznego	8 743,67	12 247,91	13 211,09	3 744,21	3 875,09	3 864,87	4 216,16	4 229,66	4 602,18	4 596,70	5 041,05	68 372,59
JST gminy	0,00	-57 389,33	-60 947,47	-64 607,08	-68 483,50	-72 525,58	-76 733,71	-81 109,27	-85 653,24	-90 366,11	-95 247,94	-753 063,24
JST starostwa	0,00	63 599,33	60 947,47	64 607,08	68 483,50	72 525,58	76 733,71	81 109,27	85 653,24	90 366,11	95 247,94	759 273,24
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Narodowy Fundusz Zdrowia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldo ogółem	-9 228,84	-19 250,30	-14 024,92	-4 579,16	-4 732,42	-4 828,22	-5 203,61	-5 241,81	-5 639,64	-5 660,08	-6 131,01	-84 520,01
budżet państwa	-9 574,65	-13 605,09	-14 605,00	-5 174,27	-5 343,50	-5 514,88	-5 907,43	-5 963,22	-6 379,08	-6 418,02	-6 907,90	-85 393,04
budżet jst	61,29	-6 109,89	102,82	105,48	108,31	121,71	124,75	127,87	131,06	134,34	137,70	-4 954,56
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	230,44	376,35	386,54	396,56	407,20	457,56	469,00	480,72	492,74	505,06	517,69	4 719,86
Narodowy Fundusz Zdrowia	54,08	88,33	90,72	93,07	95,57	107,39	110,07	112,82	115,64	118,54	121,50	1 107,73

Źródła finansowania	W zakresie wydatków budżetu państwa środki będą uwzględnione w ustawach budżetowych w ramach podstawowego limitu w części 41 rozdziale 90022. W odniesieniu do pozycji dotyczącej zmiany reguły wydatkowej w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw i ustawie o krajowym systemie ek zarządzania i audytu (EMAS) na wydatki składają się wyłącznie wydatki osobowe, ich wzrost zależy przede wszystkim od wzrostu kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej ustalonej w ustawie budżetowej na dany rok. Zmiana reguły wydatkowej nie spowoduje konieczności zwiększenia limitu wydatków. Zmiana ustawy ooś w zakresie zmiany właściwości organu zostanie sfinansowana z budżetu powiatu, w ramach zadań własnych, jednocześnie w budżecie gminy nastąpi zmniejszenie obciążenia pracą a tym samym zmniejszenie wydatków związanych z zakresem ustawy ooś. Koszty związane z elektronizacją postępowań administracyjnych polegać będą na budowie oraz późniejszym utrzymaniu systemu teleinformatycznego, które to nie będą mogły być finansowane środkami zewnętrznymi. Koszty po stronie budżetu państwa będą generowane w związku z koniecznością: zbudowania i wdrożenia systemu, (w tym zapewnieniu wsparciu dla jego użytkowników), a następnie jego utrzymaniem, w tym koniecznością zatrudnienia personelu odpowiedzialnego za utrzymanie systemu po stronie GDOŚ (zajmującego się obsługą zgłoszeń użytkowników, administrowaniem systemem i chmurą obliczeniową, bieżącym dostosowywaniem systemu do zmieniających się np. przepisów prawa), a także opłat związanych z zakupem i utrzymaniem rozwiązań chmurowych i przeprowadzaniem cyklicznych audytów bezpieczeństwa. Sama budowa systemu informatycznego w latach 2026 – 2028 w pierwszym etapie jego realizacji planowana jest do sfinansowania z środków zewnętrznych (środków unijnych lub środków EOG), z ewentualnym wymaganym dofinansowaniem z środków krajowych. Konkretny przyjęty model finansowania budowy systemu, wraz z przyznanym poziomem dofinansowania dla projektu będzie zależał jednak od otrzymanych rozstrzygnięć i nie jest obecnie możliwe jego precyzyjne określenie. Rozwój systemu teleinformatycznego w drugim i dalszych etapach (po 2028 roku), polegający na rozbudowie o dodatkowe funkcjonalności, bądź dodania dodatkowych integracji z innymi systemami, będzie realizowany po zakończeniu prac zaplanowanych do wdrożenia w pierwszym etapie jego realizacji. Na projekty obejmujące rozbudowę systemu w kolejnych etapach (po 2028 roku) planowane będzie wnioskowanie o zewnętrzne dofinansowanie (ze środków unijnych lub środków EOG), z ewentualnym wymaganym dofinansowaniem z środków krajowych i wówczas będą wyliczane konkretne koszty kolejnych etapów. Obecnie odstąpiono od szacunków w tym zakresie. Aktualnie wydatki zostały oszacowane jedynie w sposób przybliżony, ze względu na brak rozstrzygnięć co do ostatecznego kształtu tego projektu, jego funkcjonalności i architektury systemu. Dodatkowo, wraz z ewentualnym udostępnieniem zasobów w ramach Rządowej Chmury Obliczeniowej, możliwe będzie wykorzystanie w budowanym systemie tych zasobów i zmigrowanie do niej danych, co wpłynie potencjalnie na późniejsze niższe koszty utrzymania (na obecnym, wstępnym etapie koncepcyjnym odstąpiono jednak od analiz w tym temacie). Wstępnie, na podstawie szacunków własnych oraz informacji pozyskiwanych od instytucji prowadzących podobne systemy zakłada się, że wydatki (w szczególności związane z administrowaniem systemem, bieżącymi poprawkami, obsługą merytoryczną systemu i obsługą rozwiązań chmurowych) będą wynosiły ok. 4 mln zł rocznie. Dokładniejsze dane będą przedstawiane na późniejszym etapie prac legislacyjnych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W odniesieniu do roku 2026 w zakresie wydatków budżetu państwa w części dotyczącej reguły wydatkowej ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw OSR uwzględnia tylko zwiększenie wartości w odniesieniu do kwot aktualnie wskazanych w regule wydatkowej. W zakresie ustawy o krajowym systemie ek zarządzania i audytu, w OSR wykazano skutek na lata 2026-2030 stanowiący różnicę pomiędzy wartościami aktualnie obowiązującymi a nowymi maksymalnymi limitami wydatków. Na lata po roku 2030 podano już zaproponowane nowe

	wartości ze względu na zbliżający się termin na ustalenie kolejnej reguły. Wartości wskazane są to wyłącznie wydatki osobowe (wynagrodzenie wraz z pochodnymi) i PPK. Obliczeń dokonano wg średniego wynagrodzenia w GDOŚ w 2024 r. w korpusie służby cywilnej (10.870,15 zł / m-c), zwaloryzowanym wskaźnikiem dla roku 2025 r. W kolejnych latach przyjęto wzrost wydatków obliczony w oparciu o wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, przy czym na 2026 r. uwzględniono rzeczywistą wartość wzrostu wynagrodzenia zgodną z rządowym projektem ustawy budżetowej na 2026 r. Na lata 2027 - 2037 uwzględniono pełne prognozowane wydatki.. W zakresie ustaw o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw i ustawie o krajowym systemie ek zarządzania i audytu (EMAS) (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) propozycja zmiany wysokości kwot maksymalnych wynikających z projektu nie powoduje dodatkowego zwiększenia limitu wydatków GDOŚ, gdyż zwiększenia dokonywane są zgodnie z projektami ustawy budżetowej na kolejny rok przez dysponenta części, tj. ministra właściwego do spraw środowiska w oparciu o wytyczne ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W zakresie wydatków jst w OSR zaprezentowano wyłącznie dane szacunkowe. Obliczeń dokonano na podstawie danych zebranych ze 118 gmin w ramach 16 powiatów – po jednym w województwie. Średnia liczba spraw przypadających na jednego pracownika w gminie, niebędącej gminą na prawach powiatu wynosiła 38. Tym samym w powiatach szacuje się, że może konieczne być zatrudnienie dodatkowych 414 pracowników, co daje 1,32 pracownika na powiat. Do obliczeń przyjęto średnie wynagrodzenie w powiecie na podstawie „Rocznika statystycznego pracy 2022 r.” GUS (brak danych aktualniejszych), z uwzględnieniem na kolejne lata wskaźników określonych w wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Po stronie dochodów uwzględniono podatek jako dochód budżetu państwa i budżetów jst oraz wpływy do ZUS zarówno jako pochodne płatne przez pracodawcę jak i składki pracownika oraz wpływy do NFZ. Dochody te są związane wyłącznie z wydatkami budżetu państwa odnoszącymi się do zmiany reguły wydatkowej w zawartej w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw, gdyż w odniesieniu do zmiany właściwości organu, zmiana nie powinna mieć wpływu na poziom dochodów. Podziału na dochody budżetu państwa i budżetu jst dokonano w oparciu o zalecenia KOSR.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						Łącznie(0-10)
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2024 2025 r.)	duże przedsiębiorstwa							Wpływ trudny do oszacowania wynikający z nałożenia się niezależnych rozwiązań projektu o przeciwnym skutku. Zmiany, w tym zmiany związane z elektroniczną mają na celu przyspieszenie procedury oraz ograniczenie wydatków inwestora, a także zmniejszenie ilości

							dokumentacji koniecznej do przedłożenia. Z drugiej strony wprowadzono system kar pieniężnych za brak posiadania ważnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz prowadzenie prac pomimo wydania postanowienia o wstrzymaniu wykonania, o którym mowa w art. 86g ust. 8, wprowadzono także możliwość przedłużenia procedury udziału społeczeństwa w postępowaniu wymagającym oceny.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw						Wpływ trudny do oszacowania wynikający z nałożenia się niezależnych rozwiązań projektu o przeciwnym skutku. Zmiany, w tym zmiany związane z elektroniczną mają na celu przyspieszenie procedury oraz ograniczenie wydatków inwestora, a także zmniejszenie ilości dokumentacji koniecznej do przedłożenia. Z drugiej strony wprowadzono system kar pieniężnych za brak posiadania ważnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz prowadzenie prac pomimo wydania postanowienia o wstrzymaniu wykonania, o którym mowa w art. 86g ust. 8,

								wprowadzono także możliwość przedłużenia procedury udziału społeczeństwa w postępowaniu wymagającym oceny.							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	Wpływ korzystny, związany głównie z większym dostępem do informacji o planowanych przedsięwzięciach. Planowana jest także realizacja etapu udziału społeczeństwa przy pomocy systemu informatycznego, oraz większa możliwość uzyskania szczegółowych danych dotyczących środowiska.							
	osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Wejście w życie projektu ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie dużych przedsiębiorców oraz mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.													
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw														
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe														
	osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze														
Niemierzalne	-	-													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		-													
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu															
☐ nie dotyczy															
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy											
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:											

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: Projekt zmiany ustawy o oś ma na celu m. in. elektroniczność postępowań o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W tym zakresie planowane zmiany prawne skupią się przede wszystkim na określeniu sposobu składania wniosku o wydanie decyzji, postaci i formie załączników tego wniosku. Oczekiwanym efektem jest głównie wyeliminowanie czasu potrzebnego do obiegu korespondencji w postaci papierowej pomiędzy wnioskodawcą a organem, organem prowadzącym postępowanie główne a współdziałającym, organem I i II instancji a sądem administracyjnym, a także wykorzystanie narzędzi informatycznych do usprawnienia udostępniania dokumentacji stronom postępowania i społeczeństwu. Zmniejszeniu ulegną również inne obciążenia administracyjne, takie jak: likwidacja opłat związanych z obiegiem dokumentów, likwidacja obowiązku przedłożenia przez inwestora wypisów z rejestru gruntów oraz oryginału mapy ewidencyjnej w przypadkach prowadzenia postępowań administracyjnych przed starostami, czy zniesienie obowiązku podpisywania raportu o oś przez każdego z członków zespołu. Z kolei, wprowadzono również system kar pieniężnych za brak posiadania ważnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także wprowadzono możliwość przedłużenia procedury udziału społeczeństwa w postępowaniu. Projektowana zmiana pozostaje bez wpływu na liczbę wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także zezwoleń z zakresu gospodarowania odpadami, w tym odpadami wydobywczymi. Pomimo wprowadzenia możliwości przedłużenia terminu dotyczącego udziału społeczeństwa w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, należy się spodziewać, że wprowadzone zmiany wpłyną pozytywnie na czas trwania postępowań z uwagi na skrócenie terminów związanych z przysyłaniem dokumentacji pomiędzy organami, sądem czy inwestorem.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Zmiana właściwości organów prowadzących postępowanie administracyjne spowoduje konieczność zatrudnienia nowych pracowników w starostwach powiatowych. Z kolei, dotychczasowe etaty przeznaczone dla pracowników merytorycznych w organach gminy, mogą ulec ewentualnej likwidacji w zależności od poszczególnej gminy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: inwestycje publiczne	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanych zmian zapewni ten sam poziom ochrony środowiska oraz nie wpłynie na sytuację i rozwój regionów, bowiem nie ulegnie zmianie liczba wydawanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i decyzji z zakresu gospodarowania odpadami, w tym odpadami wydobywczymi.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się, że projektowane przepisy zaczną obowiązywać po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem przepisów dotyczących zmiany właściwości organów właściwych do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. oraz przepisów dotyczących informatyzacji postępowania, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2028 r. Ponadto, część przepisów regulujących informatyzację postępowania – ze względu na trudny do określenia moment osiągnięcia pełnej wersji rozwojowej projektowanego systemu teleinformatycznego - zostanie wdrożona na podstawie stosownego komunikatu ministra właściwego do spraw środowiska, przy czym przepisy ustawy regulują zarówno minimalny termin na ogłoszenie omawianego komunikatu, a także konkretne przepisy ustawy, które wejdą w życie wskutek ogłoszenia komunikatu.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Aktualnie nie jest planowana ewaluacja poza bieżącym monitoringiem efektów projektu prowadzonym w ramach realizowanych zadań ustawowych GDOŚ. Planowana zmiana kompetencji w zakresie organów wydających decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach może wymagać dodatkowej oceny ex-post, co zostanie rozstrzygnięte na dalszym etapie prac legislacyjnych w porozumieniu z podmiotami bezpośrednio objętymi tą zmianą.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		